

INSIDEN MURID SESAK NAFAS DI PASIR GUDANG

Jenayah alam sekitar

Langkah proaktif tangani insiden pencemaran di Pasir Gudang

KUALA LUMPUR

Pasir Gudang kembali menjadi tumpuan apabila kejadian pencemaran industri berulang selepas insiden serupa berlaku di Sungai Kim Kim pada Mac lalu.

Belum pun mereka yang terlibat dengan insiden pencemaran pertama yang menjejaskan 6,000 penduduk Pasir Gudang, dibicarakan di mahkamah, berlaku pula insiden serupa tiga bulan kemudian.

Sehingga kini, belum diketahui punca sebenar puluhan mangsa kebanyakan ialah pelajar sesak nafas, loya dan muntah dalam kejadian 20 Jun itu.

Pendekatan proaktif dengan kerjasama bersepadu antara semua pihak berkenaan perlu dipertingkatkan lagi untuk mengatasi masalah dan jenayah alam sekitar dengan lebih berkesan bagi mengelak berulangnya musibah itu.

Bak 'bom jangka'

Pensyarah Kanan Jabatan Pengurusan Alam Sekitar, Fakulti Pengajian Alam Sekitar, Universiti Putra Malaysia, Dr Mohd Yusoff Ishak berkata, insiden kedua di Pasir Gudang tidak mengejutkannya berikutan keadaan kawasan itu yang semakin padat dengan ki-

lang-kilang menggunakan bahan kimia yang berpotensi meningkatkan pencemaran.

"Ia ibarat bom jangka yang boleh meletup pada bila-bila masa. Pencemaran sisa bahan kimia daripada kilang-kilang di Pasir Gudang bukannya baharu berlaku sudah lama. Kawasan perumahan pula semakin pesat berkembang di sana.

"Sekiranya tiada langkah drastik dan proaktif dilakukan segera seperti mewujudkan zon penampungan dan mengetatkan had pelepasan sisa, insiden ini akan berulang," katanya.

Kekangan logistik pihak penguatkuasa dan keupayaan teknikal pihak berkuasa seperti Jabatan Alam Sekitar (JAS) dalam memastikan pemantauan menyeluruh ternyata menyukarkan tindakan pencegahan mengesan identiti sebenar bahan cemar.

Beliau berkata, perkara itu diketahui apabila kerajaan negeri Johor mendapati sebanyak 38 kilang di Pasir Gudang gagal mematuhi prosedur Akta Kualiti Alam Sekitar 1974.

Menurutnya, pihak berkuasa seperti JAS menggunakan pendekatan kawal selia sendiri

namun, pengusaha industri dilihat licik membuktikan mereka tidak menguruskan pembuangan sisa kimia dengan cara salah.

"Selain itu, kerjasama antara agensi kerajaan berkaitan termasuk Jabatan Kastam Diraja Malaysia masih kurang. Apabila bahan kimia itu tiba di pelabuhan, data terperinci tentang pembekal, pengedar serta pembeli dan pengguna akhir bahan kimia tersebut sepatutnya dikongsi dengan pihak JAS bagi memudahkan pantauan secara berterusan," katanya.

Dana khas pencemaran

Mohd Yusoff berkata, kerajaan terpaksa membelanjakan sejumlah besar wang untuk membersihkan kawasan tercemar di Sungai Kim Kim apabila peruntukan kecemasan sebanyak RM6.4 juta dikeluarkan kerajaan negeri Johor.

Ini tidak termasuk komitmen agensi kerajaan serta pihak lain seperti peralatan mengesan sisa kimia milik Angkatan Tentera Malaysia dan Petronas yang turut digerakkan ke lokasi bagi membantu proses pemulihan Sungai Kim Kim.

Beberapa syarikat swasta yang prihatin dengan isu itu turut menyumbang kepakaran dan logistik.

Sebagai langkah proaktif jangka panjang serta bagi mengurangkan beban kerajaan, beliau berkata, dana khusus untuk tujuan pencegahan, pemuliharaan dan pembaikan kawasan terjejas akibat perlu diwujudkan.

Anggota JAS sedang melakukan pemeriksaan bacaan kualiti udara di kilang-kilang berhampiran kawasan Pasir Gudang pada minggu lalu.

"Mekanisme yang biasa digunakan adalah melalui cukai perolehan serta penalti pencemaran terhadap industri.

"Dana ini perlu disumbangkan sendiri pihak industri dan berfungsi sebagai tabung kecemasan serta bertindak sebagai platform urusan ganti rugi atau pampasan terhadap mangsa selain membiayai kos pemuliharaan serta pembaikan kawasan dan sungai yang terjejas," katanya.

Selain itu, dana tersebut boleh diguna bagi membiayai kos latihan dan simulasi insiden pencemaran alam sekitar agar semua pihak di lokasi memahami peranan masing-masing.

"Dengan mewajibkan pihak industri menyumbang kepada tabung itu, ia pastinya memberi kesedaran kepada mereka supaya lebih bertanggungjawab dalam menguruskan sisa yang dikeluarkan daripada kilang atau tempat mereka," katanya.

Mahkamah alam sekitar

Mohd Yusoff juga mencadangkan supaya disegerakan penubuhan Mahkamah Alam Sekitar, seperti yang dicadangkan empat tahun lepas, bagi membolehkan perbicaraan kes-kes berkaitan termasuk pencemaran.

Beliau berkata, Sabah pernah melaksanakan mahkamah khas bagi kes alam sekitar, dan sepatutnya mahkamah sama ditubuhkan di peringkat Persekutuan.

"Bagi kes berkaitan alam sekitar yang melibatkan bahan kimia, keutuhan bahan bukti sama ada di udara, dalam tanah atau dalam air mudah terjejas dalam masa yang singkat. Malah, ia mungkin hilang tanpa kesan.

"Ini menyebabkan pembuktian sukar dilakukan," katanya.

Beliau menyarankan kerajaan mempertingkatkan dana pembangunan dan penyelidikan (R&D) dalam bidang forensik alam sekitar dalam usaha memperkukuh siasatan di lokasi kejadian.

Initipati R&D itu termasuklah mewujudkan pangkalan data kesemua bahan kimia yang digunakan pihak industri supaya mudah disuai padan bagi mengesan pihak yang bertanggungjawab sekiranya berlaku pencemaran.

"Mahkamah Alam Sekitar dengan sokongan kepakaran forensik alam sekitar boleh memudahkan proses menghadapkan mereka yang disyaki ke mahkamah pada kadar segera," katanya.

Katanya, stesen pemantau bahan cemar perlu dilengkapi kemudahan canggih melibatkan pengawasan kesemua media.

"Tiada gunanya stesen pemantau tetapi gagal mengesan siapa pelakunya," kata beliau. - Bernama

Anggota JAS sedang melakukan pemeriksaan bacaan kualiti udara di kilang-kilang berhampiran kawasan Pasir Gudang minggu lalu.

Pemandangan udara menggunakan dron di sekitar Sekolah Agama Taman Mawar, Pasir Gudang merupakan sekolah yang pertama pada kejadian kali kedua pencemaran udara seperti berlaku di Sungai Kim Kim pada Mac lepas.